

## P. MASLOV HYSTERIAN VALLASSA

P. Maslov on julkaissut „Golos Sotsial-Demokrata” lehden 8.—9. numerossa „Kirjeen toimitukselle”, jota ei voida sanoa muuksi kuin hysteeriseksi. Totta tosiaan, eikö se ole hysteriaa, kun kirjoittaja ei ainoastaan solvaa minua vertaamalla tyyliäni pappismunkki Iljodorin tyyliin, vaan myös penkoo esiin jonkinlaisia *keskusteluja*, joita on käyty *14 vuotta sitten?* Lukijasta tämä tuntuu vitsiltä, mutta se on tosiasia. „Kun Lenin ennen „Pääoman” III osan ilmestymistä”, kirjoittaa P. Maslov, „tutustui käsikirjoitukseeni, jossa kysymys voiton jakaantumisesta oli ratkaistu aivan samoin kuin III osassa, niin Lenin sanoi pitävänsä oikeana sitä peräti typerää ratkaisua, jonka prof. Skvortsov<sup>87</sup> on tästä kysymyksestä esittänyt”. Ajatelkaa toki: *ennen* III osan ilmestymistä, s.o. *ennen vuotta 1894!* Kyllä täytyy olla joko lapsellisen naiivi, mikä on vallan vierasta kunianarvoiselle vastaväittäjälleni, tahi hysterian vallassa, jotta voi väittää tarkoiksi muistelmiaan joistakin keskusteluista, joita on muka käyty *neljätoista vuotta sitten*, ja julkaisemattomista käsikirjoituksistaan. Toveri Maslov, julkaiskaa mieluummin tuo käsikirjoitus, julkaisettehan? Sehän olisi hyvin edullista: todistaa, että Maslov, vain Maslov yksin, ratkaisi *ennen* III osaa tehtävän, jonka Engels oli esittänyt koko maailmalle! Tosin se taitaisi tapahtua vähän myöhänlaisesti... Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Eihän totta tosiaan voida luulla sel-laista, että Maslovin tarkoituksena olisi yksinkertaisesti ollut kehaista itseään vetoamalla omaan muistitietoonsa.

Tässähän käy niin, että toimitus, jonka sanomalehteen Maslov kirjoittelee, ei toistaiseksi vielä kehu oikaisuja,

joita Maslov on tehnyt Marxiin, ja Maslov on päättänyt itse kehua itseään siitä, mitä hän teki (itseksensä) neljätoista vuotta sitten... Tässä käy siis niin, että minä (jos uskotaan toveri Maslovin hirmuisen tarkkaan muistiin) tein virheitä 14 vuotta sitten, ennen „Pääoman” III osan ilmestymistä, enkä julkaissut näitä virheitä; mutta Maslov alkoi tehdä virheitä 7 vuoden ja 14 vuoden kuluttua „Pääoman” III osan ilmestymisen jälkeen ja julkaisee nämä virheensä. Saattaa muuten olla niinkin, ettei Maslovin hysteria olekaan sellaista, jota ei ole ennakolta lainkaan harkittu. Tasan 5 vuotta sitten Martov järjesti Plehanoville hysteerisen kohtauksen saaden sillä aikaan sen, että tämä loikkasi bolshevikkien puolelta menshevikkien puolelle. Eiköhän P. Maslov toivone Plehanovin loikkaavan Marxin korkoteorian kannattajain joukosta Maslovin korkoteorian kannattajain joukkoon, kun tämä lukee hänen valitushuutonsa Plehanovin ja kumpp. toimittamasta lehdestä? Se olisi sangen kiintoisaa. Mutta kun sitä ei vielä ole tapahtunut, tarkastelemme, kuinka on sen Maslovin syytöksen laita, että kirjoitukseni „on pelkkää vääristelyä ja ilmeistä valhetta”.

Ettäkö ihan „pelkkää”, toveri Maslov?

Hyvä on, tarkastetaanpa kaikki teidän perustelunne.

„Lenin kirjoittaa: „Ei ole totta, että absoluuttinen korko syntyy Marxin mukaan maanviljelyspääoman alhaisen kokoonpanon vuoksi. Absoluuttinen korko syntyy maan yksityisomistuksen vuoksi. Tuo yksityisomistus luo erikoisen monopolin” \*”.

Tässä Maslov *katkaisee lauseeni*, joka ei pääty sanaan „monopolin”, vaan jonka lopussa on viitattu *IV osan* („Lisäarvoteoriain”) *määrättyyn sivuun*. Tämä ei ole Maslovin taholta vääristelyä, eikä tietenkään! Se on vain vieraan tekstin „oikaisua”...

„Näin kirjoittaa Lenin”, jatkaa P. Maslov. „Mutta Marx kirjoittaa näin: „Jos maanviljelyspääoman keskinkertainen kokoonpano olisi samanlainen kuin yhteiskunnallisen pääoman keskinkertainen kokoonpano tai jos se olisi tätä viimeksi mainittua korkeampi, niin absoluuttinen korko juuri tässä mielessä, jossa sitä on tutkittu, katoaisi, s.o. se korko, joka eroaa sekä differentiaalikorosta että todelliseen

\* Ks. Teokset, 13. osa, s. 286. Toim.

monopolihintaan pohjautuvasta korosta" („Pääoma”, III osa, s. 631, venäjänk. käännös<sup>88</sup>). Jätän lukijan pääteltäväksi, kumpi esittää oikeammin Marxia” (sitten seuraa huomautus siitä voiton suhdeluvun lakia koskevasta virheestä, jonka olin tehnyt 14 vuotta sitten yksityis keskustelussa hänen kanssaan, kuten P. Maslov niin varmasti muistaa).

Minäkin jätän lukijan pääteltäväksi, kumman puolelta tässä on „vääristelyä ja ilmeistä valhetta”. Kunnianarvoisa Maslov *katkaisi lauseeni juuri ennen sitä kohtaa, jossa viitataan Marxiin*, ja esittää minulle toisen viittauksen! Mikä todiste tämä tällainen on? Eikö Maslov liene uudemman kerran paljastanut Marxin „luonnoshahmotelmien” ristiriitaisuutta (muistutan lukijalle, että vuonna 1906, s.o. vielä „Lisäarvoteorioiden” ilmestymisen jälkeenkin, Maslov rohkeni selittää Marxilta löytämiensä virheiden johtuneen siitä, että III osa on — „luonnoshahmotelmia”)? Eikö tämä todistakin sitä, että Marx tuli puhuneeksi ristiin johtaessaan absoluuttisen koron *milloin* maan yksityisomistuksesta, *milloin* taas pääoman alhaisesta kokoonpanosta maanviljelyksessä?

Ei, tämä todistaa vain sitä, että Maslov taaskin sotkee ihan mahdolltomasti. Marxilta voidaan löytää kymmeniä lauseita, joissa absoluuttinen korko johdetaan maan yksityisomistuksesta, ja kymmeniä lauseita, joissa se johdetaan maanviljelyspääoman alhaisesta kokoonpanosta. Ja näin on siitä yksinkertaisesta syystä, että esityksensä vastavissa kohdissa Marx esittää *nämä molemmat ehdot* — aivan samoin kuin *minäkin esitin nämä molemmat ehdot* selittäessäni Marxia: siinä kirjoitukseni samassa kappaleessa, josta Maslovin esittämä lainaus on otettu, puhun *myös* maanviljelyspääoman *alhaisesta kokoonpanosta!* (Ks. „Proletari” № 33, 3. sivu, palstat 2 ja 3\*). Maslov siteeraa minua vastaan III osan 45. luvun, absoluuttista korkoa koskevan luvun. Maslov ottaa lainauksen alkuteoksen 298. sivulta. Mutta 287. sivulla, s.o. *aikaisemmin*, Marx sanoo, että maanomistus ei „luo” differentiaalikorkeaa (differentiaalikorkeaa on kapitalismin oloissa kiertämätöntä *ilman* maanomistustakin), mutta absoluuttisen koron luo

\* Ks. Teokset, 13. osa, ss. 286—287. Toim.

maanomistus. „Maanomistus”, kirjoittaa Marx kursiivilla, „on itse luonut koron” (III, 2, 287).

Herää kysymys, onko sivulta 287 otettu lainaus ristiriidassa sivulta 298 otetun lainauksen kanssa? Ei lainkaan. Saatuaan selville, että maan yksityisomistus *luo* koron (nimenomaan absoluuttisen koron), Marx ryhtyy selittämään sitä, että tämä korko on joko yksinkertaisesti monopolia, vain monopolia, pelkästään monopolia, tahi *tulosta* siitä, että monopoli haittaa kokoonpanoltaan alhaisten pääomien (maanviljelys) ja korkeampien pääomien (teollisuus) antamien *voittojen tasoitusta*.

Maslov on siis toistamiseen vääristellyt törkeästi marxilaisuutta Plehanovin ja kumpp. toimittamassa sanomalehdessä. Maslov siis pitää tässäkin — sanomatta sitä kuitenkaan suoraan — kiinni siitä, ettei absoluuttista korkoa voi olla, että Marxin teoria on virheellinen, mutta porvarillisen poliittisen taloustieteen teoria, joka kieltää absoluuttisen koron, on oikea.

Minkä takia ei sanota suoraan sitä, mikä on sanottu „Agraarikysymyksessä” ja esitetty sitaatissani? Eikö tämä ole „vääristelyä ja ilmeistä valhetta”? Mitä se sitten on? „Agraarikysymyksessä” sanotaan, että Marx on väärässä ja ettei absoluuttista korkoa voi olla, mutta Plehanovin ja kumpp. toimittamassa lehdessä *siitä ollaan vaiti* ja puhutaan vain siitä, kuka tulkitsee Marxia *oikeammin!!!* Käy siis niin, että minä ja Maslov olemmekin kiistelleet vain siitä, „kumpi tulkitsee Marxia oikeammin”, ja että minä valehtelin sanoessani Maslovin „oikaisseen” Marxin „luonnos-hahmotelmia”, kun hän heitti pois absoluuttisen koron!? Hävetkää toki, toveri Maslov!

„Edelleen. „Pjotr Maslovilta — kirjoittaa Lenin — on jäänyt ymmärtämättä myös Marxin differentiaalikorko... Kun vuokraajan uusi pääomasijoitus palstalleen antaa hänelle sekä uuden voiton että *uuden koron* (kursivointi Leninin), niin tuon koron saa vuokraaja eikä maanomistaja” \*. Tämän johdosta Lenin antaa tietysti „moukkamaiselle” Masloville vastaavia opetuksia. Otamme „Agraarikysymyksen” I osan ja luemme sen 112. sivulta: „Jos talouden voimaperäistäminen, 500 ruplaa käsittävien uusien kulunkien ansiosta, antaa saman määrän tuotteita, niin

\* Ks. Teokset, 13. osa, s. 288. *Toim.*

vuokraaja ei enää saakaan voittoa 25%, vaan 100%, koska ensimmäisessä pääoman kulutuksessa hän maksaa 333 ruplaa korkoa... Kun hän ensimmäisiä pääoman kulutuksia tehdessään tyytyi keskimääräiseen voittoon..., niin nyt hänen on edullisempaa supistaa vuokra-alaa ja kuluttaa uusia pääomia tuolle samalle maalle, sillä ne antavat ylimääräistä voittoa, ne antavat korkoa vuokraajallekin". Mutta Leninin oli valehdeltava voidakseen haukkua minua".

Katsotaanpa, kumpi on puhunut valhetta. Päästäksemme selville siitä meidän on kiinnitettävä huomio niihin paikkoihin, jotka Maslov on merkinnyt *pisteillä* esittäessään uudestaan minun lainaamani kohdan. Sillä minä jäljensin täydellisesti kaiken, mitä Maslov oli tästä asiasta sanonut. Pisteet merkitsevät *supistuksia*. Ja Maslov onkin *supistanut* ensimmäisen osansa 112. sivulta *juuri sen*, mitä hän on siinä sanonut *Marxia vastaan* ja mikä on 112. sivulla painettu *kursiivilla*! Se on uskomatonta, mutta totta. „Proletarissa” julkaistussa kirjoituksessani on Maslovin toisena väitteenä *Marxia vastaan* esitetty I osan 112. sivulta seuraava lause: „Korko „viimeksi” käytetystä pääomasta, Rodbertuksen korko ja Marxin absoluuttinen korko katoaa, sillä vuokraaja voi aina tehdä „viimeisen” pääoman viimeistä edelliseksi, jos se antaa jotain muuta kuin tavallisen voiton” (kursivointi Maslovin)\*.

Tällainen on Maslovin todiste *Marxia vastaan*. Hyökkäsin tätä todistetta vastaan ja väitän edelleenkin, että se on kauttaaltaan valhetta ja sekasotkua. Maslov taas vastaa minulle siteeraamalla *tämän saman* 112. sivun, mutta *jättäen pois* *Marxia vastaan* tekemänsä hyökkäyksen! Tämän hyökkäyksen asemesta on nyt *pisteitä*: ennen pisteitä on siteerattu sivun *alku*, niiden jälkeen sivun *loppu*, ja *Marxia vastaan* tehty hyökkäys on poissa. Eikö tämä ole vääristelyä ja ilmeistä valhetta?

En ole väittänyt enkä väitä, ettei „Agraarikysymyksen” 400 sivulla löydy oikeitakin kohtia. Väitin ainoastaan, että *Maslovin todisteet Marxia vastaan* ovat sanoin kuvaamatonta pötyä ja ennen kuulumatonta sekasotkua. Jos Maslov lupaamassaan 4. painoksessa jättää pois nämä todisteet, jos hän jättää esimerkiksi 112. sivulle vain sen, mitä hän on esittänyt „Golos Sotsial-Demokrata” lehdessä, niin minä

\* Ks. Teokset, 13. osa, s. 287. Toim.

sanon ja jokainen sanoo: 4. painoksesta alkaen Maslov on lakannut oikomasta Marxia. Mutta niin kauan, kun näin ei ole tehty, jokainen, ken lukee I osan, näkee 112. sivulla Maslovin väitteen, joka on tähdätty Marxia vastaan, väitteen, joka on „Golosissa” *jätetty pois*. Ja jokainen näkee, että olen ollut oikeassa arvostellessani *tätä* väitettä, s.o. että tämä *absoluuttista* korkoa vastaan esitetty väite on tolkuton, koska vuokraaja saa vuokrasopimuksen voimassaoloaikana uusista pääoman kulutuksista koituvan uuden koron *kokonaan*, s.o. sekä absoluuttisen että differentiaalisen koron.

En pysähdy tarkastelemaan Maslovin seuraavaa „esimerkkiä”, sillä tämä esimerkki liittyy *siihen samaan väitteeseen*, jonka Maslov on „Golosissa” jättänyt pois. On ymmärrettävää, että minun ei tarvitse arvostella väitettä, jos Maslov kerran *peruuttaa* sen. Mutta jos hän ei sitä tee, vaan ainoastaan supistelee lainauksiaan, niin kysyn lukijalta: kumpi harjoittaa „pelkkää vääristelyä” ja puhuu „ilmeistä valhetta”?

Ja lopuksi, Maslovin viimeinen lainaus kirjoituksestani on tällainen:

„„Mitä on voimaperäistäminen?” kysyy Lenin ja vastaa: „työn ja pääoman edelleen sijoittamista. Suurenmoisen Maslovin keksinnön mukaan leikkuukone *ei* (kursivointi Leninin) ole pääoman sijoittamista. Rivikylvökone ei ole pääoman sijoittamista”\*. Koska Lenin ei tunne alkeellisimpiakaan käsitteitä agraarikysymyksessä, hän on antanut väärän määritelmän voimaperäistämisestä, hän ei ole ainoastaan kirjoittanut ilmeistä pötyä, vaan vieläpä väittää todeksi ilmeistä valhettakin. „Agraarikysymyksessä” (s. 62) on kirjoitettu: „Puimakone vähentää työn kulutusta maa-alayksikköä kohti sekä ekstensiivisessä että intensiivisessä taloudessa”. (*Tällainen* kulutus eikä kulutus yleensä maa-alasta riippumatta määrää viljelystavan voimaperäisyyden. P. M.). Leikkuukoneella on samanlainen merkitys”.

Kuulkaahan, arvon herra, sanon tähän Masloville: pitäähän toki tietää rajat!.. Eihän kiistaa suinkaan käyty siitä, määrääkö voimaperäisyyden pääoman sijoitus maa-ala-yksikköä kohti vai eikö se riipu maa-alasta? Tämä juuri on vääristelyä ja ilmeistä valhetta! Kiistää ei käyty lain-

\* Ks. Teokset, 13. osa, s. 294. *Toim.*

kaan siitä. Kirjoitukseni *toisessa* osassa, josta Maslov on nyt ottanut lainauksia, en *lainkaan* väitellyt „Agraarikysymystä” vastaan, vaan *Maslovin kirjoitusta vastaan, joka on julkaistu „Obrazovanijen” 2. numerossa vuonna 1907.*

Väitelläkää sitten moisen otuksen kanssa, joka milloin heittää teoksistaan pois juuri ne väitteet Marxia vastaan, jotka arvostelija on kiistänyt, milloin taas *heittää sivuun kokonaiset artikkelinsa* työntäen lukijan eteen *kokonaan muuta* kuin mistä on ollut puhe!

Artikkelini toinen osa on otsikoitu seuraavasti: „Pitääkö narodnikkilaisuuden kumoamiseksi kumota Marx?”. Tässä osassa arvostellaan *vain* Maslovin kirjoitusta, joka on julkaistu „Obrazovanijessa”, v. 1907, № 2.

Maslov ei puhu „Golosissa” mitään tästä kirjoituksestaan, vaan vetoaa „Agraarikysymykseensä”! Mutta sehän on naurettavaa piilosilla olemista! En ole koskaan sanonut Maslovin väittäneen „Agraarikysymyksessä” sellaista, että narodnikkilaisuuden kumoamiseksi on kumottava Marx.

Mutta „Obrazovanijessa” Maslov *on sen sanonut*. Ja esitin väitteeni tätä enkä lainkaan sitä vastaan, minkälainen pääoman sijoitus määrää voimaperäisyyden. Pitääkö Maslov yhä kiinni vai onko hän luopunut siitä väitteestään, että „ellei olisi olemassa sitä tosiasiaa, että samalla maa-alalla suoritettujen toisiaan seuraavien työnkultusten tuottavuus laskee, niin voitaisiin vielä ehkä toteuttaa se idylli, jota sosialistivallankumoukselliset... kuvailevat”?

Vetäydyttekö piiloon, arvoisa herra? Mutta se merkitsee, että tunnustatte itsenne voitetuksi.

Pysyttekö yhä siinä väitteessänne, että te „jouduite ensimmäisenä erikoisen selvästi korostamaan maanviljelyskulttuurin ja teknillisen edistyksen merkityksen erilaisuutta talouden kehityksessä ja muun muassa suur- ja pientuotannon välisessä taistelussa”? Näin te sanoitte „Obrazovanijessa”. Näin minä siteerasin „Proletarissa”. Tähän ja vain tähän kysymykseen liittyy teidän järkeilyenne leikkukoneesta, järkeily, joka on esitetty „Obrazovanijessa” eikä „Agraarikysymyksessä”. Ellei Maslov puolusta sitä, mitä hän on sanonut „Obrazovanijessa”, niin hän perääntyy kannastaan!

Siis mitä itse asian olemukseen tulee, niin „Golosissa” Maslov vain kieräilee. Hän toistaa sen sekasotkun, ettei

Marx muka johtanut absoluuttista korkoa maan yksityisomistuksesta, mutta hän ei suoraan puolusta oikaisujaan, joita hän oli Marxiin tehnyt; hän jättää lainauksistaan pois väitteensä Marxia vastaan; hän kiertää kokonaan sen, mitä hän on sanonut „Obrazovaniijessa”. Ja mekin toistamme: Marxin absoluuttisen koron hävittäminen, jonka Maslov on suorittanut „Agraarikysymyksessä”, ja hänen järkeilynsä, jotka hän on esittänyt „Obrazovaniijessa”, jäävät sellaisiksi helmiksi, joiden veroisia ei ole ollut sekasotkun alalla, porvarillisen katsantokannan tuomisessa teoriaan.

Maslovin kirjan saksankielisestä painoksesta puhuessani irvailin sitä, että siinä on piiloitettu kaikki Marxiin tehdyt oikaisut. Maslov sanoo puolustuksekseni: kustantaja ei ole julkaissut kirjani ensimmäistä osaa kokonaan! Mitähän tämä Maslovin oikaisu oikein merkitsee? Minä sanoin: Maslov on jättänyt pois. Maslov sanoo: julkaisija on jättänyt pois — ja julkaisija on saksalainen sosialidemokraatti Diez.

Jos Diez on jättänyt pois Maslovin „teorian”, hänen „oikaisunsa” Marxiin Maslovin *suostumuksesta*, niin minun johtopäätökseni ei siitä muutu lainkaan. Jos Diez on tehnyt sen *ilman* Maslovin *suostumusta*, niin johtopäätökseni muuttuu vain muodoltaan: Diez teki viisaasti jättäessään Maslovin kirjasta pois typeryydet.

Tätä korjaustako kunnianarvoisa Maslov on halunnut?

Maslov sanoo, että „alan etsiskellä kerettiläisiä ajatuksia vastustajilta” ja „haluan salata” omien ystäväieni kerettiläiset ajatukset. Se ei ole totta. Sitä vastaan, mitä pidän ystäväilläni kerettiläisyytenä, olen esiintynyt yhtä jyrkästi kuin teitäkkin vastaan. Sitä osoittaa huomautukseni juuri ilmestyneessä kokoelmassa „Marxin muistolle”\*. Mitä Maslovin kerettiläisiin ajatuksiin tulee, niin „aloin etsiskellä” niitä *vuonna 1901* „Zarjassa”\*\*, s.o. *kaksi vuotta ennen bolshevikkeihin ja menshevikkeihin jakaantumista, kaksi vuotta ennen Maslovin ensimmäistä kunnallistamisohjelmaa*. Vuonna 1901 Maslov oli puolueessa „vastustajani” *vain* siinä kysymyksessä, joka koski hänen oikaisujaan Marxin teoriaan.

\* Ks. tätä osaa, s. 22. *Toim.*

\*\* Ks. Teokset, 5. osa, s. 117. *Toim.*



P. S.\* Tämä kirjoitus oli jo kirjoitettu, kun sain „Golos Sotsial-Demokratian” hallinnon erikoislehtisen. Tässä lehtisessä sanotaan:

„Painovirheen takia on „Golos Sotsial-Demokratian” 8.—9. numerosta jäänyt pois toimituksen huomautus toveri Maslovin kirjeeseen. Virhe oikaistaan viipymättä ja huomautus toimitetaan tilaajille ja ostajille”.

Emme ole vielä saaneet tätä oikaisua. Pidän velvollisuutenani tiedottaa lukijoille tästä painovirheestä. Mutta eiköhän lainaamassani erikoislehtisessä ole vielä toinenkin painovirhe? Eikö toveri Maslovin asemesta pitäisi lukea *hrra* Maslovin? Sillä onhan Plehanov ilmoittanut painetussa sanassa, että henkilöitä, jotka luopuvat Marxista, hän ei pidä tovereina, vaan herroina! Vai eikö se koskekaan *menshevikkejä*, jotka propagoivat marxilaisuudesta luopumista?

„Proletari” № 37,  
lokakuun 16 (29) p:nä 1908  
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Proletari” lehden  
tekstistä, joka on tarkistettu  
käsikirjoituksen mukaan

---

\* — Postscriptum — jälkikirjoitus. Toim.